

تحصیلات تکمیلی بین الملل
جامعة الزهراء (س)

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد

رشته تفسیر

الحجاب فی القرآن الکریم

استاد راهنما:

آقای سید منیر حکیم

تکالیف:

الهام شاه پسند

۸۹-۹۰

چکیده

نگاهی به آیات قرآن و احادیث پیامبر اسلام (صلی الله علیه وآله و سلم) و سنت معصومین (علیهم السلام)، توجه و اهتمام اسلام به زن و حریص بودن آن را به حجاب او نشان می‌دهد و تصریح به این مهم دارد که حجاب باعث حفظ ارزش زن و مصون ماندن شخصیت او از پستی و بی‌ارزشی می‌شود.

هدف از این تحقیق، شناخت این فریضه‌ی بزرگ و پی بردن به فلسفه و حدود آن می‌باشد؛ تا زن مسلمان بتواند به واسطه‌ی آن عفت و حیاء خود را حفظ کند.

بنا بر این تحقیق، حجاب دارای دو نوع اهمیت است؛ اهمیت در بعد عام که نشان‌گر نگاه حجاب به حدود کلی زندگی است و بعد خاص که نمایان‌گر هماهنگی فریضه‌ی اسلامی با وجوب کرنش و اطاعت در برابر قوانین شارع اسلامی می‌باشد.

در فصل اول این تحقیق، کلیات اساسی که شامل اهمیت و ضرورت و تعریف مفاهیم می‌باشد، مطرح شده است. در فصل دوم بحث حجاب نزد امت‌های مختلف بیان گردید و این‌که حجاب در ادیان سابق و امت‌های پیشین و عرب زمان جاهلیت ریشه دارد و هنگامی که اسلام ظهور کرد، به آن بخش از امور که مطابق با آن بود تأکید و آنچه را متناقض با خود بود، لغو کرد.

در فصل سوم به بررسی آیاتی از سوره‌های احزاب و نور پرداختیم و بیان کردیم که اسلام بر فرو بستن چشم و عدم اختلاط بدون پوشش زنان و مردان نامحرم تأکید دارد.

اما فصل چهارم مربوط به احکام شرعی می‌باشد که متعلق به حجاب زن مسلمان است. گروهی از احکام شرعی که علماء و فقهاء آن را از قرآن کریم استنباط کرده‌اند، مشخص می‌کند که دلیل وجوب حجاب بر زن مسلمان این است که زن بتواند در مسیر اسلام حرکت کند و از آن منحرف نگردد.

فصل پنجم در باب فلسفه‌ی حجاب و حدود و کیفیت آن می‌باشد. حجاب اسلامی اوصاف و اشکال محدودی ندارد و لیکن شرایطی دارد که باید رعایت شود، که از جمله‌ی آن شرایط این است که پوشش باید همه‌ی بدن به جز صورت و دو کف دست را بپوشاند و همچنین گشاد باشد و به گونه‌ای تنگ نباشد که جزئیات بدن معلوم شود.

فصل ششم در باب اسباب اباحی‌گری و راه‌های مبارزه با آن است که به بیان شبه‌هایی درباره‌ی حجاب می‌پردازد و مشخص می‌سازد که چگونه استعمار و دشمنان اسلام، فرهنگ اباحی‌گری و الحادی و ضد دین را ترویج نمودند.

در این تحقیق تمام تلاش ما بر این بود که مطالب‌مان مطابق با منابع اصلی و تکیه بر اقوال و آراء علماء و فقهاء و نویسندگان باشد.

اللهم الهما الاخلاص والساد والصاب في اقوالنا وفعالنا وجنبنا الزلل والخطا انك على كل شيء قدير ...

ومن الله التوفيق

الهام شاه‌پسند

الفهرست

١	المقدمة
٤	الفصل الأول: كليات البحث
٥	موضوع التحقيق: ((آيات الحجاب فى القرآن الكريم)).
٥	تبيين الموضوع:
٦	ضرورة البحث وأهميته:
٦	أهداف التحقيق:
٧	السؤال الاصلى والاسئلة الفرعية:
٧	السؤال الاصلى:
٨	الاسئلة الفرعية:
٨	فرضية التحقيق
١٠	سابقة التحقيق:
١٢	منهج التحقيق:
١٢	تعريف المفاهيم والمصطلحات:
١٢	١- الحجاب
١٣	٢- الخمار:

٣- السترة: ١٤

٥- جيب: ١٦

٦- التبرج ١٦

٧- الزينة: ١٧

الفصل الثاني: تاريخ الحجاب ١٩

حجاب المرأة في الدين اليهودي (في التوراة): ٢١

حجاب المرأة في الدين المسيحي: ٢٢

حجاب المرأة عند الزرتشت: ٢٤

الحجاب عند الامم السابقة: ٢٤

حجاب المرأة في ايران قبل الاسلام: ٢٤

الحجاب عند اليونان: ٢٥

الحجاب عند الرومان: ٢٦

الحجاب عند عرب الجاهلية: ٢٧

الحجاب في الاسلام: ٢٩

تاريخ تشريع الحجاب في الاسلام ٢٩

نتيجة الفصل: ٣١

الفصل الثالث: تفسير آيات الحجاب فى القرآن ٣٢

اضاءات حول الآية الكريمة: ٣٤

النص الثانى ((آية ٥٩ من سورة الاحزاب)): ٤١

سبب النزول ٤٢

سبب النزول عند بعض المفسرين: ٤٢

اضاءات حول الآية: ٤٢

النص الثالث ((الآيتان ٣٠ و ٣١ سورة النور)) ٤٥

سبب النزول: ٤٥

الفرق بين البصر والعين: ٤٦

آراء المفسرين فى الزينة: ٤٨

الاستثناء الاول: ٥٠

الاستثناء الثانى ٥٣

آراء المفسرين فى بيان معنى ((ما يخفين من زينتهن)): ٥٧

نتيجة الفصل: ٦٠

الفصل الرابع: الاحكام الشرعية المتعلقة بآيات الحجاب فى القرآن الكريم ٦١

الحكم الاول: النظر الى الاجنبيات ٦٣

- الحكم الثاني: الحكم المرتبط بالزينة التي يحرم ابدؤها ٦٥
- الحكم الثالث: المحارم الذين تبتدى المرأة أمامهم زينتها ٦٨
- الحكم الرابع: الطفل الذي لا تحتجب منه المرأة ٦٩
- الحكم الخامس: هل صوت المرأة عورة؟ ٧١
- الحكم السادس: هل يجب الحجاب على جميع النساء؟ ٧٢
- حكم الحجاب فى الحالات الخاصة ٧٣
- نتيجة الفصل: ٧٥
- الفصل الخامس: فلسفة وجوب الحجاب فى الاسلام مع بيان حدوده وكيفيته ٧٦
- فلسفة تحديد الحجاب: ٨٢
- حدود الحجاب: ٨٣
- كيفية الحجاب: ٨٦
- نتيجة الفصل: ٩١
- الفصل السادس: أسباب الإباحية وطرق مكافحتها والشبهات التي تثار حول الحجاب ٩٢
- اسباب الاباحية والفساد فى المجتمعات: ٩٥
- تحديد معنى الاباحية مع بيان الآثار السلبية للأباحية ٩٨
- طرق مكافحة السفور والاباحية: ١٠٠

أهم طرق المكافحة:..... ١٠١

نتيجة الفصل..... ١٠٧

النتائج التي توصل إليها البحث حول آيات الحجاب في القرآن الكريم:..... ١٠٨

مصادر البحث..... ١١٠